هاتنی سوپای ئیسلام بۆ کوردستان … 2… ژیلوان شۆڕش محمد صالح

بەشی دووهەم::-

ڕۆژی دوو شەممە بوو لەشکرەکەی خالیدی کوڕی وەلید گەیشتە سنوری شاری هەولێر,خێوەتیان هەڵداو که ژمارەیان 40000هەزار سەرباز دەبوو,پاشای هەولێر ناوی چاتلیس بوو ئەم پاشایە زۆر سوار چاك بوو دەڵێن لە شەڕدا زۆر فێڵباز بووە ئەم پاشایە خاوەنی 14000هەزار سوارە و پیادە بوە زۆر جار یارمەتی کیسرای فارسی داوە دژی هەرقلی ڕۆم.

یەکەم ڕوو بەڕوو بوونەوەی سوپای چاتلیس و خالیدی کوڕی وەلید,کاتێك چاتلیس بینی سوپای عەرەب لە نزيك قەڵای هەولێر خێوەتیان هەڵداوە,هێرشی کردە سەریان و شەڕ لە نێوانیاندا ڕوویدا,خالیدی کوڕی وەلید دەڵێت ئەمە یەکەم شەڕە ئێمە دەیکەین لەگەڵ نەتەوەی کورد,داوام کرد لە سوپاکەم دەستیان لێ نەپارێزن ئەگەر کوژراین شەهیدین جیگەمان بەهەشتە,ئەگەر سەرکەوتین سەرو ماڵیان بۆ ئێوەیە ئێمە چەند ساڵێکە لە شەڕداین تەواو شارەزای شەڕین,سوپای کورد لە سوپای کیسراو ڕۆم زیاتر نییە,دەڵێن شەڕێکی ئێکجار گەورە دەستی پێکرد تەپوتۆزی سمی ئەسپەکان بەری خۆری گرتبو,بە هەزارەها مرۆڤ کوژران چەندەها دەست و قاچ بڕان چاوەکان کوێر کران,خوێن و خۆڵ تێکەڵ بوو,ئەم شەڕە چەند ڕۆژێکی خایاند,هەولێریەکان تا دوا سەرباز جەنگان پاشا چاتلیس بە دەستی زرار کوڕی ئەزوەر کوژرا.

جا با بزانین زرار کوڕی ئەزوەر کێ یە:زرار لە دوای فەتحی مەککە موسوڵمان بوو شاعیر بوو یەکێك بوو لە پیاو کوژەکان زۆر حەزی لە شەڕکردن بوو دەڵێن زۆر بێ بەزەیی بوە,هەر نەیارێکی خۆی بەردەست کەوتبێت بۆ دوو دڵی سەری بڕیوە,خۆشەویستی محمد بوە,محمد ووتویەتی زرار جیگەی لە دڵی مندایە دەڵێن ناو هێنانی بەس بوە بۆ ئەوەی ترس بچێتە دڵی دوژمنەکانی.

شەو بوو شەڕەکە کۆتایی پێ هات 1000 کوردی هەولێری بە دیل گیراو بۆ ڕۆژی دوایی هێنایانە بەردەم خالیدی کوڕی وەلید پێی وتن ئیسلام

بن,ئەوانیش ڕازی نەبوون ووتیان دینی خۆمان هەیە بۆیە خالید فەرمانی کرد هەموویان سەربڕن,دوایی سوپای ئیسلام سەرکەوتن بۆ ناو قەڵای هەولێر,کەوتنە تاڵانکردنی سەرو ماڵیان و لە پارەو ژن و کچ و منداڵ بۆ ئەوەی تێرێك مرۆڤایەتی لەبەر چاو بگرن,وەك دەستکەوتی شەڕ ئەم کارە نا مرۆڤانەیان دەرهەق بە خەڵکی هەولێری بە شەرەف کردوو ناموس و شەرەفیان لەکەدار کردن,هەروەها هەرچی ژن و کچی کوردە وەك کەنیزەو غولام دەفرۆشران و دەکڕدران لە بازاڕەکانی مەککەو مەدینەدا.

خالید دوایی خۆی ڕوی کردە قەڵای هەولێر و ڕۆشتە ناو خەڵکەکەوە پێی وتن ئەوەی ئیسلام نابێت دەبێت جزیە بدات یان هەمووتان دەکوژین,ئیتر خەڵکەکە ڕازی بوون بە جزیە دان,وەك و مێژوو نوسان دەگێڕنەوە دەڵێن خالید زۆر دڵخۆش بووە بە موسوڵمان نەبونیان بە جزیە لەبەر ئەوەی جزیە وەك سەرمایەیەکی هەمیشەیی وابوە بۆیان خەرجی شەڕو ڕابواردنی خۆیانیان پێ دابین کردوە,دوای تاڵانکردن و سوتاندن و لەکەدار کردنی شەرەف و ناموسی تاکی کوردی هەولێری ڕوو دەکاتە عبداللەی جندلی کە سوپایەك بەرێت و ڕووبکاتە هەرمێتە بۆ داگیرکردنی.

سەرچاوەی ئەم نووسینانە لە گێڕانەوەی ئەبو تەبەریە:المستدرك لحاکم,ج3,حدیس رقم

هەر تاکێکی کورد گومان ئەکات لەم مێژووە خوێناویەی سوپای ئیسلام ئەتوانێت خۆی بەدوادا چوونێك بکات بۆ مێژووی ئیسلام لە نووسینەکانی مێژوونوسە بەناو بانگەکانی ئیسلام کە هەموو موسوڵمانێك شانازی بە بوونی ئەم مێژوو نووسانەوە دەکەن,بەڵام گەورەترین کێشەی تاکی موسوڵمان ئەوەیە ناگەڕێت و توێژینەوەیەك لە ئاینەکەی خۆی ناکات,خوێنەر نین و تەنها گوێگرن و ئەوەی دەیبیستن و دەیزانن,تەنها ئەوەیە کە لە سەر زمانی مەلا دەنگ دڕاوەکان لە میمبەری مزگەوتەکانەوە ئەیبیستن,زۆر دڵنیا بن تەواوی نووسینەکانم لە سەرچاوەی ئیسلامیەوە وەرگرتووە و ئەتوانن خۆشتان بە دوادا چوون بکەن و گوێگر نەبن و خوێنەر بن,ئێستاش کتێبێکم نووسیوە لە سەر ژیانی تەواوی خەلیفەکانی ئیسلام تەواوی سەرچاوەکانم لە کتیبە ئیسلامییەکانەوە وەرگرتووە,ئێستاش کتێبەکەم لە کتێبخانەی گشتی سلێمانییە حەفتەی داهاتوو ژمارەی سپاردەی ئەدەنێ و بە خۆشحاڵییەوە بڵاوی ئەکەمەوە,باس لە دڕندەیی و نا مرۆڤانەی زۆرینەی خەلیفەکانی ئیسلام دەکات,تەمەن ڕێگەمان بدات تەواوی نووسینەکانم لە سەر مێژووی ئیسلام بوونی کوردیش تەواو ئەکەم,تاکو

تاکی کوردی بزانێت ئیسلام چەندێ زیانبەخش بوە بۆ نەتەوەکەمان.